

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **Mgr. J. H.**, narozený X.
bytem X.

zastoupený advokátem Mgr. Janem Švarcem
sídlem Vodičkova 695/24, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy ČR**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2020, č. j. 1080/2020-160-SPR/3,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2020 č. j. 1080/2020-160-SPR/3 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 15. 6. 2020 č. j. 1080/2020-160-SPR/3 (dále jen „napadené

rozhodnutí”), kterým bylo podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce proti usnesení Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností ze dne 11. 3. 2020 č. j. MHMP 425911/2020 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) v souladu s ust. § 67 odst. 1 správního řádu, uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 4 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že neodevzdal řidičský průkaz č. X. a mezinárodní řidičský průkaz č. X. do 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci příkazu Městského úřadu Česká Lípa, č. j. MUCL/126860/2019 (právní moc 10. 12. 2019), kterým byl uložený trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, tedy ve lhůtě od 17. 12. 2019 do 16. 1. 2020, čímž porušil § 94a odst. 2, § 113 odst. 1, 6 zákona o silničním provozu, a spáchal tak z nedbalosti přestupek dle ust. § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení 1 000 Kč.

II. Žalobní body

3. Žalobce namítal, že magistrát v rámci vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí žalobci nesdělil předběžný právní názor, tedy jak ve věci rozhodne, nebudou-li navrženy žádné další důkazy. Tato povinnost je přitom nedílnou součástí práva účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, jak uvádí rovněž komentářová literatura. Tím spíše je tato povinnost důležitá v případě, kdy správní orgán při zjišťování skutkového stavu nevzal v úvahu důkazy předložené žalobcem z důvodu, že nebyly přeloženy z anglického do českého jazyka. Tím magistrát řízení zatížil vadou, jež má vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, a žalovaný z tohoto důvodu rozhodnutí magistrátu nezrušil, což však ústí v nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.
4. Žalobce dále namítá, že magistrát nesprávně zjistil skutkový stav. Žalobce totiž řidičský průkaz č. X. a mezinárodní řidičský průkaz č. X. nemohl předložit, jelikož mu byly zadrženy příslušníkem městské policie města M. ve F. republice. Tato skutečnost vyplývá z pole „DL Status“ (Driving License Status, tedy Stav řidičského průkazu) pokutového bloku vystaveného žalobci, ve kterém je vyznačeno číslo „1“ ve významu „Confiscated“ (tedy zabaven). Obviněný se domáhá vůči městu M. vrácení řidičského průkazu na základě čl. 24 odst. 5 Ženevské úmluvy o silničním provozu a čl. 42 odst. 1 písm. a) Vídeňské úmluvy o silničním provozu, avšak prozatím neúspěšně. Tyto skutečnosti žalobce magistrátu tvrdil a prokázal, přesto je však magistrát ani žalovaný nevzal v úvahu, jen obecně konstatoval, že z toho nevyplývá, že žalobce má řidičský průkaz zadržený, ačkoliv z důkazů tato skutečnost podle názoru žalobce jednoznačně vyplývá. Žalobce navíc namítá, že důkazní břemeno v daném případě zásadně tíží magistrát, respektive žalovaného, jelikož jde o správní trestání, do kterého se promítají zásady trestního stíhání. Žalovaný tak řízení zatížil vadou, jež má vliv na zákonnost samotného rozhodnutí.
5. Žalobce konečně namítá, že příkaz Městského úřadu Česká Lípa ze dne 18. 11. 2019, č. j. MUCL/126860/2019, na základě kterého byl žalobci uložen trest zákazu činnosti

spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, byl zrušen s účinky ex tunc, jelikož proti němu byl podán odpor, jehož zmeškání bylo Městským úřadem Česká Lípa prominuto. Tím pominul důvod vrácení řidičského průkazu, jelikož vzhledem ke zrušení příkazu podaným odporem ex tunc odpadl důvod, proč byl žalobce řidičský průkaz povinen vrátet. Žalobce tak řidičský průkaz ani mezinárodní řidičský průkaz nikdy vrátit nemusel. Rovněž z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nezákonné.

6. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a aby byla žalovanému uložena povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě shrnul průběh správního řízení. Správní orgán I. stupně v předmětném vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí žalobce poučil o veškerých jeho právech. Právo na sdělení předběžného právního názoru, jak bude věc rozhodnuta, mezi tato práva nepatří. Žalovaný konstatoval, že zaslání uvedeného vyrozumění předcházely příkaz, jímž byl žalobce uznán vinným z předmětného přestupku, jenž byl však zrušen, neboť proti němu žalobce podal odpor. Z ustanovení § 90 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), vyplývá, že pokud byl proti příkazu podán odpor, nelze obviněnému v řízení uložit jiný druh správního trestu s výjimkou napomenutí nebo vyšší výměru správního trestu, než mu byly uloženy příkazem; to neplatí, pokud správní orgán v řízení změnil právní kvalifikaci skutku. Jelikož nebylo nařizováno správním orgánem I. stupně ústní jednání, neboť to nebylo potřebné pro zjištění stavu věci, žalobce musel vědět, jakým způsobem správní orgán I. stupně rozhodne, pokud nebudou navrženy další důkazy.
8. Žalovaný již v předmětném rozhodnutí o odvolání uvedl, že dle ust. § 16 odst. 2 správního řádu písemnosti vyhotovené v cizím jazyce musí účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje, což je povinnost, kterou by měl žalobce jako advokátní koncipient a odborník v oblasti práva znát. Žalobce se rovněž mylí, že je to žalovaný, kdo nese v předmětné věci důkazní břemeno týkající jím uvedeného tvrzení, že mu řidičský průkaz a mezinárodní řidičský průkaz byly zadrženy na F. Žalovaný konstatuje, že dle zásady oficiality v přestupkovém řízení je minimální důkazní břemeno sice na správním orgánu, avšak pokud je tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu, a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal.
9. Žalovaný dále uvedl, že skutečnost, že předmětný příkaz Městského úřadu Česká Lípa byl zrušen, se dozvěděl až ze žaloby, nicméně pokud byl žalobci skutečně Městským úřadem Česká Lípa uznán zmeškáný úkon podání odporu proti předmětnému příkazu, stalo se tak až v době, kdy již bylo žalovaným rozhodnuto o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kdy žalovaný konstatuje, že daná nová skutečnost nemění nic na tom, že měl žalobce odevzdat předmětný řidičský průkaz a mezinárodní řidičský průkaz ke dni 17. 12. 2019. Skutečnost, že předmětný příkaz Městského úřadu Česká Lípa byl následně zrušen, nemění nic na tom, že žalobce byl povinen k uvedenému datu splnit danou zákonnou povinnost. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Soud při jednání doplnil dokazování o podaný odpor s žádostí o prominutí zmeškání úkonu ze dne 17. 12. 2019, usnesení Městského úřadu Česká Lípa ze dne 27. 7. 2020, č. j. MUCL/75906/2020 a o opravné rozhodnutí ze dne 29. 7. 2020 k tomuto usnesení, dále o rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 č. j. 8 T 33/2020-112 ze dne 28. 5. 2021, o informaci z webových stránek Ministerstva dopravy ze dne 30. 9. 2020, pokutový blok, o protest proti pokutovému bloku, korespondenci ze dne 18. 3. 2019 a 28. 10. 2019 a 17. 12. 2019 a o konverzaci WhatsApp ze dne 20. 3. 2019.
12. Podle § 125c odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 94a odst. 2, § 113 odst. 1 nebo § 123c odst. 5 neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu nebo v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.*
13. Podle § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu *držitel řidičského oprávnění pozbývá řidičské oprávnění dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým a) mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložen správní trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, b) mu bylo v trestním řízení uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo c) bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, pro jehož účely se držitel řidičského oprávnění zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, nebo kterým bylo rozhodnuto o přijetí nového závazku zdržet se řízení motorových vozidel během zkušební doby podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání.*
14. Podle § 94a odst. 2 zákona o silničním řidičský průkaz je povinen odevzdat držitel řidičského průkazu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle odstavce 1.
15. Podle § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky *správní orgán může o přestupku rozhodnout příkazem. Příkazem lze uložit správní trest napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, nebo propadnutí věci nebo náhradní hodnoty.*
16. Podle § 41 odst. 1 správního řádu *navrácením v předešlý stav se rozumí prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě, nebo povolení zpětvzetí nebo změny obsahu podání, kterou by jinak nebylo možno učinit.*
17. Žalobci byl příkazem vydaným Městským úřadem Česká Lípa, odborem správním, dne 18. 11. 2019, č. j. MUCL/126860/2019, uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu. Městský úřad Česká Lípa oznámil Hlavnímu městu Praha, že bylo ve věci žalobce vydáno rozhodnutí o uložení zákazu činnosti na dobu 12 měsíců, s tím, že

rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 12. 2019. Dne 17. 12. 2019 žalobce, zastoupený tímž zástupcem jako v tomto řízení, požádal o přiznání odkladného účinku a o prominutí zmeškání lhůty pro podání odporu, neboť žalobce byl v době od 6. 12. do 17. 12. 2019 nemocen. Usnesením ze dne 27. 7. 2020, č. j. MUCL/75906/2020 Městský úřad Česká Lípa rozhodl o prominutí zmeškání úkonu – podání odporu proti příkazu ze dne 18. 11. 2019, toto usnesení nabylo právní moci dne 12. 8. 2020.

18. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím (§ 150 odst. 2 správního řádu). Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje.
19. Žalovaný se bránil tím, že usnesení o prominutí zmeškání lhůty bylo vydáno až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí (dne 15. 6. 2020). Podstatné však je, že odpor proti příkazu byl podán a žádosti o zmeškání lhůty pro podání odporu bylo vyhověno. Následkem tedy je, že příkaz byl zrušen ex tunc a mělo být pokračováno v řízení. Napadené rozhodnutí bylo postaveno na skutečnosti, že žalobce neodevzdal řidičský průkaz do pěti pracovních dnů od nabytí právní moci příkazu ze dne 18. 11. 2019, č. j. MUCL/126860/2019, tedy ve lhůtě do 17. 12. 2019 včetně, s tím, že protiprávní stav trval do 16. 1. 2020.
20. Podle obecného pravidla dle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V projednávaném případě je však nutné zohlednit další vývoj, kdy příkaz ukládající zákaz řízení motorových vozidel byl podáním odporu zrušen ex tunc, tedy od počátku, je nutno tak vycházet z toho, že trest zákazu činnosti žalobci nebyl nikdy uložen. Proto jej nelze ani shledat vinným ze spáchání přestupku neodevzdání řidičského průkazu.
21. Soud má za to, že je bez významu, jaký byl další vývoj v řízení po zrušení příkazu vydaného Městským úřadem Česká Lípa, odborem správním, dne 18. 11. 2019, č. j. MUCL/126860/2019. Žalobci bylo napadeným rozhodnutím kladeno za vinu, že řidičský průkaz neodevzdal do 17. 12. 2019 včetně, protiprávní stav trval do 16. 1. 2020. Je zřejmé, že i pokud by později bylo rozhodnuto Městským úřadem Česká Lípa obdobně a byl by znovu žalobci uložen zákaz činnosti, šlo by o jiný skutek (jinak časově vymezený).
22. Ze shora uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
23. Žalobce byl v řízení úspěšný, proto by za běžných okolností měl právo na náhradu nákladů soudního řízení. Soud se však s ohledem na okolnosti projednávaného případu rozhodl úspěšnému žalobci nepřiznat právo na náhradu nákladů řízení o žalobě (výrokem II.), a to na základě § 60 odst. 7 s. ř. s., podle kterého jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.
24. Soud v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2016 sp. zn. IV. ÚS 529/16, podle kterého soudy jsou povinny poučit účastníky o zvažovaném použití moderačního práva a vytvořit pro ně procesní prostor, aby se k němu mohli vyjádřit, sdělil účastníkům, že zvažuje nepřiznat žalobci náhradu nákladů řízení, vysvětlil jim

důvody a dal oběma stranám příležitost se vyjádřit. Žalovaný s tímto postupem souhlasil, když správní orgány se o podaném opožděném odporu a žádosti o prominutí zmeškání úkonu dozvěděly až z podané žaloby, měly k dispozici jen informaci o pravomocném příkazu, dle toho dále postupovaly v souladu se zákonem. Žalobce ve vyjádření k nepřiznání nákladů řízení uvedl, že s tímto postupem soudu nesouhlasí, zdůraznil své právo být někdy nemocný, měl za to, že zadržení řidičského průkazu vyplývá z listinných důkazů, pokud ne, navrhuje důkazy další (znalecký posudek IT za účelem posouzení pravosti konverzace WhatsApp, výsledkem A. S., která byla spolucestující žalobce na F., výslech vedoucího oddělení veřejné bezpečnosti M., jehož jméno žalobce nezná, ale je k dispozici na čísle uvedeném ve WhatsApp konverzaci).

25. Soud v projednávané věci shledal postup žalobce jako obstrukční. Není zřejmé, proč žalobce nesdělil správním orgánům, že proti příkazu podal opožděný odpor, že požádal o prominutí zmeškání úkonu a že toto řízení není dosud skončeno. A to dokonce za situace, kdy již byl zastoupený (týmž) právním zástupcem (již od podání opožděného odporu dne 17. 12. 2019). Tyto skutečnosti nemohly být správnímu orgánu I. stupně ani žalovanému známy, přitom pro řízení byly velmi podstatné. Správní orgány by měly možnost dotázat se Městského úřadu Česká Lípa, zda bude žádosti vyhověno, případně v jakém časovém horizontu bude o žádosti rozhodnuto, a tomu přizpůsobit další postup. Prvostupňové rozhodnutí o přestupku v projednávané věci nemuselo být vůbec vydáno. Žalobce ani jeho zástupce tyto skutečnosti nesdělili ani po vydání příkazu ze dne 6. 1. 2020, proti tomuto žalobce zastoupený Mgr. Švarcem podal blanketní odpor dne 27. 1. 2020. Již v tomto okamžiku žalobci nic nebránilo poukázat na skutečnost, že dne 17. 12. 2019 požádal o prominutí zmeškání úkonu ve věci vydání příkazu Městským úřadem Česká Lípa, č. j. MUCL/126860/2019, neboť byl od 6. 12. 2019 do 17. 12. 2019 nemocen. Po výzvě k seznámení se s podklady rozhodnutí žalobce tvrdil, že mu bylo řidičské oprávnění zabaveno na F., předložil důkazy pouze v anglickém jazyce (v rozporu s ust. § 16 odst. 2 správního řádu). Prvostupňové rozhodnutí konstatovalo, že předložené důkazy nemají vypovídající hodnotu, neboť jde o jednostranné vyjádření žalobce, žalobce o své situaci nijak neinformoval Polici ČR, a to ani při předmětné kontrole, kde toliko sdělil, že řidičský průkaz nemá u sebe. Zároveň z důkazů nevyplývá, že by žalobci byl zadržen řidičský průkaz č. X. a mezinárodní řidičský průkaz č. X. Obranu žalobce prvostupňový orgán vyhodnotil jako účelovou. Proti rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím svého zástupce blanketní odvolání, které avizoval doplnit samostatným podáním. Toto však neučinil, a to ani po výzvě k odstranění nedostatku podání ze dne 7. 4. 2020. Žalovaný pak aproboval závěry prvostupňového správního orgánu, doplnil, že s ohledem na znění ust. § 16 odst. 2 správního řádu měl žalobce předložit cizojazyčné listiny spolu s překladem. Správní orgány zároveň neměly žádné indicie předpokládat, že je zpochybněna právní moc příkazu, na základě kterého uznali žalobce vinným.
26. Pokud se soud při jednání žalobce dotazoval na konkrétní okolnosti postupu žalobce a jeho motivaci, proč neinformoval o podané žádosti o prominutí zmeškání úkonu správní orgány, uvedl, že si není jistý časovou návazností a že v případě projednávání přestupků neplatí koncentrace řízení a že má právo důkazy uplatnit až v řízení před soudem.
27. Soud obecně nijak nezpochybňuje právo každého obviněného zvolit si svoji procesní strategii, ovšem tato se může projevit právě v rozhodnutí o nákladech řízení. Soudu je

z úřední činnosti známo, že žalobce zastoupený týmž právním zástupcem vede spory proti správním rozhodnutím vydaných v řízení, kde bylo opakovaně hodnoceno soudy jejich jednání jako obstrukční, zde soud odkazuje na závěry rozsudku zdejšího soudu ze dne 8. 3. 2021, č. j. 1 A 24/2020-81 (zejména bod 39 až 41) a navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2021, č. j. 10 As 230/2021-40 (zejména bod 6). Obstrukční postup spatřuje soud v řízení vedeném pod sp. zn. 19 A 29/2020 (kdy opět žalobce zastoupený týmž zástupcem byl ve správním řízení nečinný a veškerou argumentaci a důkazy navrhl bezdůvodně až v rámci žaloby). Soud přihlédl též k tomu, že žalobce taktiku nepodání včasného odporu, které odůvodňuje krátkodobou pracovní neschopností používá opakovaně, srovnej rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 4. 2021, č. j. 13 A 99/2018-23, kdy byl zaslán žalobci příkaz, kterým byl uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, žalobce požádal o prominutí zmeškání úkonu, neboť ve dnech 3. 11. 2017 až 10. 11. 2017 byl nemocen (infekce horních dýchacích cest), podobně podle rozsudku zdejšího soudu ze dne 3. 6. 2020, č. j. 2 A 135/2017-95 byl zaslán žalobci příkaz, kterým byl uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, žalobce požádal o prominutí zmeškání úkonu, neboť ve dnech 4. 1. 2017 až 9. 1. 2017 byl v pracovní neschopnosti pro distorzi hlezna. Konečně podle rozsudku zdejšího soudu ze dne 23. 1. 2020, č. j. 2 A 365/2018-63 se podává, že také v případě příkazu proti přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017, použil žalobce stejnou taktiku, zde však bylo jeho žádosti o prominutí zmeškání úkonu vyhověno a žalobu podával proti rozhodnutí vydanému v přestupkovém řízení. Ve všech případech byly žaloby zdejším soudem zamítnuty, žalobce nebyl úspěšný ani s kasačními stížnostmi v těchto případech (v řízení sp. zn. 2 A 36/2018 nebyla kasační stížnost podána).

28. Soud tedy vzal v úvahu, že žalobce byl pasivní ve správním řízení, skutečnost, že podal opožděný odpor a požádal o prominutí úkonu, vznesl poprvé až v řízení před soudem. Věc se tedy stala předmětem rozhodování správních soudů pouze v důsledku jeho svérázné procesní strategie, v jejímž rámci si žalobce v agendě dopravních prostředků „schovává“ námitky až pro řízení před správními soudy, takovýto postup je zneužitím práva. Skutečným důvodem podání žaloby tak může být právě jen nelegitimní snaha získat v případě úspěchu ve sporu náhradu nákladů řízení. Je nevhodné, aby byla taková snaha, jakož i používání výše popsaných obstrukčních či účelových praktik, dotováno prostřednictvím náhrady nákladů řízení (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2020, č. j. 9 As 315/2018-42).
29. Motivaci žalobce a jeho zástupce dokresluje i jejich postup v tomto soudním řízení správním, když žalobce se nechal zastoupit advokátem Mgr. Švarcem, na jednání soudu přišel sám žalobce s tvrzením, že zastupuje sám sebe na základě substituční moci od Mgr. Švarce (jako advokátní koncipient). Toto jednání je nutno hodnotit jako zneužití práva, když za této situace je zřejmé, že žalobce právní zastoupení nepotřebuje (pokud se hájí sám osobně), účelem je toliko vysoudit náhradu nákladů řízení. Zde srovnej nález Ústavního soudu ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. I ÚS 988/12. Pokud advokát zastupoval sám sebe, bylo to za určitých okolností posouzeno jako kárné provinění - rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2012, č. j. 9 Ca 84/2009-53.
30. Soud při posouzení věci vycházel i z ustálené dlouhodobé rozhodovací praxe Ústavního soudu v otázkách nákladů advokátního zastoupení (srov. např. nálezy Ústavního soudu

ze dne 14. 9. 2011 sp. zn. I. ÚS 3698/10, nalus.usoud.cz, či ze dne 25. 7. 2012 sp. zn. I. ÚS 988/12, nalus.usoud.cz). Ústavní soud ve své rozhodovací praxi akcentuje účel a smysl soudního řízení, jímž je ochrana porušených nebo ohrožených skutečných práv a právem chráněných zájmů. V souladu s tímto účelem a smyslem soudního řízení nejsou situace, kdy jsou žaloby podávány nikoli kvůli věci samé, ale kvůli částce, která může být přiznána na náhradě nákladů řízení. Ústavní soud akcentuje, že nelze připustit, aby soudní řízení bylo odtrženo od jeho skutečného společenského poslání a aby se místo poskytování ochrany stalo výlučně nástrojem sloužícím k vytváření snadného a nijak neodůvodněného zisku na úkor protistrany. Z tohoto hlediska lze za účelně vynaložené náklady považovat toliko takové náklady, které musela procesní strana nezbytně vynaložit, aby mohla řádně hájit své porušené nebo ohrožené subjektivní právo u soudu. Náklady spojené se zastoupením advokátem tomuto vymezení zpravidla budou odpovídat. Tomuto pravidlu však nelze přisuzovat absolutní, bezvýjimečnou povahu; mohou se vyskytovat i situace, za nichž náklady spojené se zastoupením advokátem nebude možno považovat za nezbytné k řádnému uplatňování nebo bránění práva u soudu. Takovou situaci, kdy náhradu nákladů řízení spojených se zastoupením advokátem nebude možno přiznat, je krom jiného zneužití práva na zastupování advokátem. Čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod přiznává každému právo na právní pomoc mj. v řízení před soudy, což je garantováno především možností nechat se zastupovat v řízení advokátem. Pokud se však účastník řízení nenechá zastoupit proto, aby mu byla poskytována kvalifikovaná právní pomoc osobou práva znalou, ale jediné za účelem dosažení bezdůvodného zisku, neodpovídá to účelu, který procesní právo v tomto institutu sleduje, a takový účastník se jím snaží získat výhodu, kterou procesní právo nepředpokládá. Takové počínání lze podřadit pod kategorii zneužití procesního práva. Jestliže pak tímto způsobem usiluje o dosažení bezdůvodného zisku prostřednictvím náhrady nákladů řízení spojených se zastoupením advokátem, je možno takové jednání charakterizovat dokonce jako šikanózní, neboť je vedeno přímým úmyslem způsobit protistraně újmu v podobě částky, kterou by musela zaplatit na náhradě nákladů řízení spojených se zastoupením advokátem.

31. Aby byla úvaha soudu o nákladovém výroku úplná, hodnotil soud i další žalobní námitky za účelem posouzení, zda by žalobce mohl být úspěšný se žalobou i na základě ostatních žalobních bodů.
32. Námitka, že správní orgán byl povinen sdělovat žalobci předběžný právní názor v rámci výzvy k seznámení se s podklady rozhodnutí, není důvodná. Správní orgán není povinen (ani oprávněn) sdělovat účastníkům řízení své (dílčí) závěry o skutkovém stavu věci před vydáním rozhodnutí (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012), zdejší soud doplňuje, že tím méně je správní orgán před vydáním rozhodnutí povinen sdělovat předběžné právní posouzení, s tímto byl žalobce seznámen již v příkaze, spis nebyl pak do okamžiku vypravení výzvy k seznámení se s podklady rozhodnutí o další podklady doplňován.
33. Žalobce dále namítal, že správní orgány nevzaly v úvahu jím doložené listiny mající prokazovat zadržení řidičského oprávnění žalobce na F. Z obou rozhodnutí vyplývá, že ač žalobce tyto listiny bez zjevného důvodu nepředložil přeložené do českého jazyka (toto neučinil ani v žalobě, ale až podáním ze dne 10. 3. 2021), oba správní orgány se důkazy zabývaly. Prvostupňové rozhodnutí konstatovalo, že předložené důkazy nemají vypovídající hodnotu, neboť jde o jednostranné vyjádření žalobce, žalobce o své

situaci nijak neinformoval Polici ČR, a to ani při předmětné kontrole, kde toliko sdělil, že řidičský průkaz nemá u sebe. Zároveň z důkazů nevyplývá, že by žalobci byl zadržen řidičský průkaz č. X. a mezinárodní řidičský průkaz č. X. Obranu žalobce prvostupňový orgán vyhodnotil jako účelovou. Proti rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím svého zástupce blanketní odvolání, které avizoval doplnit samostatným podáním. Toto však neučinil, a to ani po výzvě k odstranění nedostatku podání ze dne 7. 4. 2020. Žalovaný pak aproboval závěry prvostupňového správního orgánu, doplnil, že s ohledem na znění ust. § 16 odst. 2 správního řádu měl žalobce předložit cizojazyčné listiny spolu s překladem.

34. Žalobce obranu prvně přednesl k výzvě seznámení se s podklady rozhodnutí, nijak nevysvětlil, proč tyto skutečnosti neuvedl dříve a proč při kontrole uváděl toliko, že řidičský průkaz nemá u sebe. Z informací zveřejněných Ministerstvem dopravy (provedených k důkazu) plyne, že v případě zadržení řidičského průkazu v zahraničí je nutno vyčkat jeho zaslání do ČR, na obecní úřad obce s rozšířenou působností. Žalobce k dotazu soudu sdělil, že se dosud ve věci zadržení svého řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu neobrátil ani obecní úřad obce s rozšířenou působností, ani na policii. K dotazu soudu, proč se namísto kontroly policií vyjádřil tak, že řidičský průkaz nemá u sebe, nikoli že mu byl zadržen, žalobce uvedl, že to policie zřejmě nepřesně zaprotokolovala, neboť jí to asi nepřišlo důležité.
35. Soud doplnil dokazování o předložené listiny a po provedeném dokazování se ztotožňuje se závěry správních orgánů, že obrana žalobce je nevěrohodná a účelová. Z provedeného dokazování neplyne, že by žalobci byl zadržen řidičský průkaz č. X. a mezinárodní řidičský průkaz č. X. Pokud soud poukázal na rozpor v čísle řidičského oprávnění na pokutovém bloku, kde je uvedeno číslo řidičského průkazu jiné (č. X.), žalobce vysvětlil, že je tomu tak proto, že ho policie na F. ten den zastavila pro porušení předpisů dvakrát. Poprvé mu odebrali český řidičský průkaz spolu s průkazem mezinárodním, zároveň dostal dočasný řidičský průkaz č. X., který mu pro další porušení předpisů týž den byl také zadržen (tento pokutový blok předložil). Z tohoto pokutového bloku je zcela zřejmé, že f. orgány číslo řidičského průkazu, pokud je zadržován, na pokutovém bloku uvádějí, žalobce však pokutový blok z první kontroly správním orgánům ani soudu nepředložil. Z vyjádření žalobce při jednání je zcela zjevné, že jeho popis zadržení řidičského průkazu v žalobě nebyl pravdivý. V žalobě vysvětloval, že zadržení jeho českého a mezinárodního řidičského průkazu prokazuje pokutový blok, když číslo „1“ u řidičského průkazu znamená „Confiscated“, tj. zabaven, při jednání však vyplynulo, že toto číslo „1“ označuje zabavení dočasného řidičského průkazu č. X., vydaného úřady M. při předchozím porušení dopravních předpisů žalobcem.
36. Žalobce dále vysvětlil, že měl možnost následující den zaplatit pokutu a řidičské průkazy by dostal zpět, to však nebylo možné z důvodu odletu z F. Ani další listiny provedené k důkazu neprokazují zadržení řidičského průkazu na F. v březnu 2019 (korespondence ze dne 18. 3. 2019 a 28. 10. 2019 a 17. 12. 2019, konverzace WhatsApp ze dne 20. 3. 2019). Pokud jde o mailovou korespondenci, jde o jednostranné maily psané žalobcem, nikde ze strany f. orgánů není zadržení řidičského průkazu potvrzeno. Neprokazuje to ani konverzace WhatsApp ze dne 20. 3. 2019, když naprosto nelze ověřit totožnost adresáta, dle vyjádření žalobce tento ani nezná jméno dotyčné osoby, se kterou byla konverzace vedena. Soud zamítl návrhy na další dokazování k zadržení

řidičského průkazu č. X. a č. X., kdy žalobce po sdělení předběžného právního názoru soudu navrhoval znalecký posudek IT za účelem posouzení pravosti konverzace WhatsApp, výsledkem A. S., která byla spolucestující žalobce na F., a výsledek vedoucího oddělení veřejné bezpečnosti M., jehož jméno žalobce nezná, ale je k dispozici na čísle uvedeném ve WhatsApp konverzaci. Posudek k pravosti konverzace IT by neodstranil pochybnosti o osobě adresáta na uvedeném telefonním čísle, výslechy dalších osob by byly v rozporu s procesní ekonomikou. Předně nelze přehlédnout, že žalobci bylo věcně vyhověno, rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení, když dle závazného právního názoru soudu žalobce nelze za předmětný skutek potrestat. Dále má soud za to, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Je velmi nepravděpodobné, že by žalobce přišel před více než třemi roky o svůj řidičský průkaz na F. a situaci se nijak nepokusil řešit s českými státními orgány (když podle vyjádření žalobce žádný z řidičských průkazů do současné doby nemá vrácený), na tuto skutečnost by policii při silniční kontrole neupozornil (soud považuje vysvětlení nesprávné protokolace za účelové), konečně soud nevidí žádný důvod, proč by žalobce nepředložil první pokutový blok, kde by čísla řidičských průkazů byla uvedena. Soud přihlédl i ke zjevně nepravdivé informaci uvedené v žalobě, že pokutový blok prokazuje zadržení českého a mezinárodního řidičského průkazu, když zadrženo bylo dočasné řidičské oprávnění vydané úřady v M. Pokud žalobce namítal, jakou by měl motivaci psát v roce 2019 maily na f. úřady s žádostí o vrácení řidičského průkazu, tak právě takovou, aby to mohl používat jako obranu v přestupkových řízeních, která jsou proti němu vedena. Soud shledal, že tuto obranu žalobce správní orgány zhodnotily správně a s navrženými důkazy se vypořádaly dostatečně.

37. Soud zamítl také návrh žalovaného na provedení důkazu letenkami ze dne 14. 3. 2019, k prokázání, zda žalobce uváděl pravdu ohledně tvrzeného odletu v tento den. Vzhledem k tomu, že soud neuvěřil tvrzení o zadržení českého a mezinárodního řidičského průkazu na F., je tento důkaz nadbytečný.
38. Konečně soud provedl k důkazu žalobcem předložený trestní rozsudek ve své věci k tvrzení, že podaný odpor měl účinky ex tunc, soud tento důkaz provedl, nicméně soud ani žalovaný správní orgán nezpochybňovaly účinky podaného odporu ex tunc, vzhledem k tomu, že trestní rozsudek nebyl odůvodněn, nebylo možné z něj nic relevantního zjistit.
39. Z uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že žalobcem vynaložené náklady řízení nebyly vynaloženy účelně. Proto podle § 60 odst. 7 s. ř. s. rozhodl tak, že ačkoli by právo na náhradu nákladů řízení jinak žalobci svědčilo (§ 60 odst. 3 s. ř. s.), náhradu nákladů spočívajících v nákladech advokátního zastoupení a soudního poplatku v této věci žalobci nepřiznal (výrok II.).
40. Výrokem III. rozhodl soud o nákladech žalovaného, který nebyl v řízení úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu tak nenáleží (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřijatelná (§ 104 odst. 2 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. května 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně